

Î N C H E I E R E

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Străisteanu Gheorghe,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe
către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului
încălțării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată hotărârea
din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă
hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 24 martie 2021, Străisteanu Gheorghe s-a adresat în instanța de judecată cu
cerere către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, solicitând constatarea
faptului încălțării dreptului lui la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea
prejudiciului moral în sumă de 2500 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, la 05
noiembrie 2018, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, o cerere de
chemare în judecată împotriva Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Rîșcani cu privire
la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălțarea dreptului de acces
la informație.

La 17 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție a emis pe caz o decizie irevocabilă.

Reclamantul a precizat că examinarea cauzei civile nr. 3-547/18 în procedura
contenciosului administrativ urma să aibă loc în mod de urgență, însă aceasta a durat
2 ani și 6 luni, cu încălțarea gravă a termenului rezonabil.

Potrivit reclamantului, aceste acțiuni vădit ilegale, comise de instanțele naționale,

cad sub incidența prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, deoarece cauza civilă examinată nu este dificilă din punct de vedere factologic sau juridic, nu prezintă nicio complexitate și în dosar nu a fost necesară efectuarea unor acțiuni procedurale complexe, cum ar fi audierea experților, a specialiștilor, numirea expertizelor și alte acțiuni care ar împiedica adoptarea unei hotărâri definitive într-un termen rezonabil.

Reclamantul Străisteanu Gheorghe s-a comportat în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, a întocmit și a prezentat în termenul stabilit de lege explicațiile, probele și alte documente necesare pentru soluționarea cauzei, iar tergiversarea examinării cauzei se datorează exclusiv comportamentului incorect, abuziv a instanțelor de judecată, care intenționat au tergiversat judecarea cauzei din 05 noiembrie 2018 timp de 2 ani 6 luni.

Finisarea judecării cauzei pentru reclamant a fost extrem de importantă, întrucât este vorba despre încălcarea gravă a dreptului fundamental - de acces la informație, a dreptului la un proces echitabil, la examinarea cauzei în termen rezonabil, prevăzut de Constituția Republicii Moldova și CEDO.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului moral pe care-l estimează în suma de 2500 lei, sumă ce este cu mult mai mică decât sumele oferite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauze similare decise împotriva Republicii Moldova, cauzat prin: sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor comise de Judecătoria Chișinău, comise intenționat, vădit contrar legislației; suferințe continue din cauza ilegalităților comise de angajații Judecătoriei Chișinău, persoane cu funcție de răspundere în stat care sunt obligate, prin funcțiile pe care le ocupă, să respecte întocmai prevederile legislației și să nu încalce legislația în vigoare; anxietate cauzată de incertitudinea creată de judecători, din comportamentul cărora a înțeles că ilegalitățile comise în privința sa, în viziunea lor sunt o normă de drept; acțiuni care i-au cauzat suferințe morale și psihice: nervi, stres, dureri, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, hedonisit - limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și materiale; dificultate în depășirea obstacolelor impuse de acțiunile Ministerului Justiției al Republicii Moldova, din cauza ignorării intenționate a legislației în vigoare naționale și crearea condițiilor pentru apărarea drepturilor numai în instanța Curții Europene, suferind astfel cheltuieli materiale suplimentare.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea lui Străisteanu Gheorghe către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și încasarea prejudiciului moral. S-a constatat încălcarea dreptului lui Străisteanu Gheorghe la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din 05 noiembrie 2018. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 250 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată hotărârea din 25 mai

2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a menționat că la aprecierea termenului rezonabil de examinare a cauzei urmează a fi luate în considerare anumite criterii, precum complexitatea cauzei ce se apreciază de asemenea după caz și individual, comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților, și miza (interesul) pentru reclamant ce relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

Referitor la complexitatea cauzei, instanța de apel a reținut că, obiectul litigiului supus examinării nu prezintă o complexitate sporită, având în vedere solicitările reclamantului, dar și numărul participanților la proces.

Cât privește interesul pentru reclamant, Curtea de Apel Chișinău a indicat că procesul enunțat prezintă importanță indubitabilă pentru reclamant, fiind un drept fundamental stipulat în Articolul 19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948, articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și articolul 34 din Constituția Republicii Moldova. Totuși, în prezenta cauză, reclamantul nu a solicitat accelerarea procedurii de judecare a cauzei, respectiv se atestă lipsa interesului lui Străisteanu Gheorghe pentru examinarea pricinii în termeni restrânși.

Totodată, potrivit instanței de apel, examinarea cauzei în 3 nivele de jurisdicție timp de 2 ani nu poate fi considerată încălcare a dreptului de examinare a cauzei în termen rezonabil, în contextul în care părțile au beneficiat de drepturile procedurale oferite prin lege, or examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și, prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă. Mai mult, motivarea hotărârii judecătorești în perioada unui termen mai îndelungat nu denotă în mod automat lipsa diligenței instanței, dar urmează a se ține cont și de circumstanțele care au determinat această întârziere.

La 07 februarie 2022, la Curtea Supremă de Justiție a fost înregistrat recursul declarat Straisteanu Gheorghe, prin care a fost solicitată casarea deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la 21 februarie 2022 (f.d. 151).

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Străisteanu Gheorghe, înregistrat la 07 februarie 2022 (f.d. 154-161) și expediat prin poștă la 03 februarie 2022, este în

termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Straisteanu Gheorghe urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată

în cererea de recurs înaintată de Străisteanu Gheorghe.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Străisteanu Gheorghe.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Mariana Pitic